Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

26. aprill 2012 *

Direktiiv 2006/126/EÜ — Juhilubade vastastikune tunnustamine — Liikmesriigi keeldumine tunnustada sellise juhiloa kehtivust, mille teine liikmesriik on väljastanud isikule, kellelt on juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud

Kohtuasjas C-419/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bayerischer Verwaltungsgerichtshofi (Saksamaa) 16. augusti 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 23. augustil 2010, menetluses

Wolfgang Hofmann

versus

Freistaat Bayern,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees J. N. Cunha Rodrigues, kohtunikud U. Lõhmus, A. Rosas (ettekandja), A. Ó Caoimh ja A. Arabadjiev,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 28. septembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— W. Hofmann, esindaja: *Rechtsanwalt* W. Säftel,

— Freistaat Bayern, esindaja: liidumaa *Oberlandesanwalt* M. Niese,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja N. Graf Vitzthum,

— Euroopa Komisjon, esindajad: G. Braun ja N. Yerrell,

olles 10. novembri 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta (uuestisõnastamine) (ELT L 403, lk 18) artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku.

2 Taotlus esitati Saksamaa kodaniku ja Tšehhi Vabariigis väljastatud juhiloa omaniku W. Hofmanni vaidluses Freistaat Bayerniga otsuse üle, millega võeti talt õigus kasutada oma juhiluba Saksamaa Liitvabariigi territooriumil.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

3 Direktiivi 2006/126 põhjenduse 2 kohaselt:

„Juhilubasid käsitlevad eeskirjad on oluline osa ühisest transpordipoliitikast, need aitavad parandada liiklusohutust ning hõlbustavad selliste isikute vaba liikumist, kes asuvad elama muus liikmesriigis kui juhiloa väljastanud liikmesriik. Isikliku transpordi olulisust silmas pidades soodustab vastuvõtva liikmesriigi poolt nõuetekohaselt tunnustatud juhiloa omamine inimeste liikumis- ja asutamisvabadust. […]”

4 Selle direktiivi põhjenduse 8 kohaselt tuleb liiklusohutust silmas pidades ette näha juhilubade väljastamise miinimumnõuded.

5 Nimetatud direktiivi põhjendus 15 sätestab:

„Liiklusohutusega seotud põhjustel peaksid liikmesriigid suutma kohaldada juhilubade äravõtmist, peatamist, uuendamist ja tühistamist käsitlevaid siseriiklikke sätteid kõigi loaomanike suhtes, kelle alaline elukoht on nende territooriumil.”

6 Direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 sätestab, et „[l]iikmesriikide väljastatud juhilubasid tunnustatakse vastastikku”.

7 Selle direktiivi artikli 7 lõiked 1 ja 5 sätestavad:

„1. Juhiluba väljastatakse ainult neile taotlejatele:

a) kes on sooritanud oskuste ja käitumise eksami ja teooriaeksami ning kelle tervislik seisund vastab nõuetele II ja III lisa sätete kohaselt;

[...]

e) kelle alaline elukoht on juhiloa väljastava liikmesriigi territooriumil või kes suudab tõendada, et ta on seal õppinud vähemalt kuus kuud.

[...]

5.

a) Igal isikul võib olla ainult üks juhiluba;

b) Liikmesriik keeldub juhiloa väljastamisest, kui ta teeb kindlaks, et taotleja juba omab juhiluba;

c) Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed vastavalt punktile b. Juhiloa väljastamise, asendamise, uuendamise või vahetamisega seotud vajalikud meetmed hõlmavad kindlakstegemist teiste liikmesriikide kaudu, kui on alust kahtlustada, et taotleja juba omab teist juhiluba;

d) Punkti b kohaste kontrollide hõlbustamiseks kasutavad liikmesriigid loodavat ELi juhilubade võrgustikku.

Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, võtavad juhiloa väljastavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed tagamaks, et taotleja täidab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõudeid, ning kohaldavad juhtimisõiguse tühistamisel või äravõtmisel siseriiklikke sätteid, kui tehakse kindlaks, et luba on välja antud ilma, et nõuded oleks täidetud."

8 Direktiivi 2006/126 artikli 11 lõige 4 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriik keeldub juhiloa väljastamisest taotlejale, kelle juhiluba on teises liikmesriigis piiratud, peatatud või ära võetud.

Liikmesriik keeldub tunnustamast ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust sellise isiku puhul, kelle juhiluba on nimetatud teise liikmesriigi territooriumil piiratud, peatatud või ära võetud.

Liikmesriik võib keelduda juhiloa väljastamisest ka taotlejale, kelle juhiluba on teises liikmesriigis kehtetuks tunnistatud."

9 Selle direktiivi artikkel 13 sätestab:

„1. Komisjoni nõusolekul kehtestavad liikmesriigid enne käesoleva direktiivi rakendamist väljastatud juhilubade ja artiklis 4 määratletud kategooriate vastavuse.

Pärast komisjoniga konsulteerimist võivad liikmesriigid teha oma siseriiklikesse õigusaktidesse artikli 11 lõigete 4, 5 ja 6 sätete rakendamiseks vajalikke korrektiive.

2. Enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi käesoleva direktiivi sätteid."

10 Nimetatud direktiivi artikkel 15 sätestab:

„Liikmesriigid abistavad üksteist käesoleva direktiivi rakendamisel ja vahetavad teavet nende juhilubade kohta, mille nad on väljastanud, välja vahetanud, asendanud, uuendanud või ära võtnud. Liikmesriigid kasutavad selleks loodavat ELi juhilubade võrgustikku."

11 Sama direktiivi artikli 16 lõiked 1 ja 2 näevad ette:

„1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad hiljemalt 19. jaanuaril 2011 artikli 1 lõike 1, artikli 3, artikli 4 lõigete 1, 2 ja 3 ning lõike 4 punktide b–k, artikli 6 lõike 1, lõike 2 punktide a, c, d ja e, artikli 7 lõike 1 punktide b, c ja d ning lõigete 2, 3 ja 5, artikli 8, artikli 10, artikli 13, artikli 14, artikli 15, I lisa punkti 2, II lisa A1-, A2- ja A-kategooriat käsitleva punkti 5.2 ja IV, V ja VI lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste sätete teksti viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 19. jaanuarist 2013."

12 Direktiivi 2006/126 artikli 17 esimene lõik sätestab:

„[Nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiiv 91/439/EMÜ juhilubade kohta (EÜT L 237, lk 1; ELT eriväljaanne 07/01, lk 317)] tunnistatakse kehtetuks alates 19. jaanuarist 2013, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses VII lisa B osas osutatud tähtpäevadega, mis puudutavad direktiivi ülevõtmist siseriiklikku õigusesse."

13 Direktiivi 2006/126 artikkel 18 on sõnastatud nii:

„Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikli 2 lõiget 1, artiklit 5, artikli 6 lõike 2 punkti b, artikli 7 lõike 1 punkti a, artiklit 9, artikli 11 lõikeid 1, 3, 4, 5 ja 6, artiklit 12 ning I, II ja III lisa kohaldatakse alates 19. jaanuarist 2009."

14 Direktiivi 91/439 artikli 1 lõige 2 sätestab, et „[l]iikmesriikide väljastatud juhilubasid tunnustatakse vastastikku".

15 Selle direktiivi artikli 7 lõige 1 sätestab:

„1. Lisaks väljastatakse juhiluba ainult neile juhiloa taotlejatele:

a) kes on sooritanud oskuste ja käitumise eksami ja teooriaeksami ning kelle tervislik seisund vastab nõuetele II ja III lisa sätete kohaselt;

b) kelle peamine elukoht on juhiloa väljastava liikmesriigi territooriumil või kes suudab tõendada, et ta on seal õppinud vähemalt kuus kuud."

16 Nimetatud direktiivi artikli 8 lõiked 2 ja 4 näevad ette:

„2. Kui kriminaalõiguse ja politsei tegevust käsitlevate õigusaktide territoriaalsuse põhimõttest ei tulene teisiti, võib teises liikmesriigis väljastatud juhiloa omaniku alalise elukoha liikmesriik tema suhtes kohaldada sõidukijuhtimise õiguse piiramist, peatamist, äravõtmist või tühistamist käsitlevaid siseriiklikke sätteid ja vajaduse korral selleks juhiloa vahetada.

[...]

4. Liikmesriik võib keelduda ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest sellise isiku puhul, kelle suhtes tema territooriumil kohaldatakse mõnda lõikes 2 nimetatud meedet.

Lisaks võib liikmesriik keelduda juhiloa väljastamisest taotlejale, kelle suhtes teises liikmesriigis on sellist meedet kohaldatud."

Siseriiklik õigus

17 18. augusti 1998. aasta Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (määrus isikute liiklusesse lubamise kohta, *Bundesgesetzblatt*, edaspidi „*BGBl.*" 1998 I, lk 2214) § 28 lõike 1 esimene lause 7. jaanuari 2009. aasta määrusest tulenevas redaktsioonis (*BGBl.* 2009 I, lk 29) sätestab:

„Kehtiva [Euroopa Liidu] või [Euroopa Majanduspiirkonna (EMP)] juhiloa omanikud, kelle alaline elukoht § 7 lõike 1 või 2 tähenduses on Saksamaal, võivad oma õiguste piires juhtida sõidukit selles riigis, välja arvatud lõigetes 2–4 sätestatud juhtudel. […]"

18 Nimetatud määruse § 28 lõige 4 sätestab:

„Lõikes 1 viidatud juhtimisõigus ei kehti [liidu] või EMP juhilubade omanike puhul,

[...]

3. kelle suhtes on kohus Saksamaa Liitvabariigi territooriumil kohaldanud juhiloa ajutise või lõpliku äravõtmise meedet või kelle suhtes on ametiasutus teinud otsuse kohaldada viivitamatult täitmisele kuuluvat või lõplikku juhiloa äravõtmise meedet või kellele on lõpliku otsusega keeldutud juhiluba väljastamast või kellelt ei ole juhiluba ära võetud ainult seetõttu, et nad vahepeal sellest loobusid,

[...]

Esimese lause punktides 2 ja 3 nimetatud juhtudel võib ametiasutus teha otsuse viidatud õiguse puudumise kohta. Esimese lause punktid 3 ja 4 on kohaldatavad vaid siis, kui seal nimetatud meetmete kohta on tehtud kanne riiklikku liiklusregistrisse ning seda kannet ei ole Straßenverkehrsgesetzi (liiklusseadus) § 29 alusel kustutatud".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

19 Amtsgericht Memmingeni (esimese astme kohus) 8. mail 2007. aastal jõustunud määrusega kriminaalasjas määrati kaebuse esitajale trahv joobeseisundis sõidukijuhtimise eest. Lisaks võeti temalt ära juhiluba ja uue juhiloa taotlemiseks määrati talle 15-kuuline keeluaeg, mis lõppes 7. augustil 2008. Selles osas ilmneb Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et pärast keeluaja möödumist juhiloa tagasisaamiseks pidi W. Hofmann taotlema uue juhiloa väljastamist Saksamaa pädevalt ametiasutuselt, kes pidi otsustama, kas juhiloa tagastamisel oleks olnud vaja sooritada uus sõidueksam asjaomase isiku juhtimisvõimekuse tuvastamiseks, või kohustuslik meditsiinilis-psühholoogiline kontroll tema mootorsõiduki juhtimissobivuse kontrollimiseks.

20 Saksamaa ametiasutused tuvastasid 17. märtsil 2009 toimunud liikluskontrolli käigus, et W. Hofmannile on 19. jaanuaril 2009 väljastatud Tšehhi B-kategooria juhiluba, kus tema elukohana on märgitud Lazany (Tšehhi Vabariik). Saksamaa politsei võttis selle juhiloa temalt 25. märtsil 2009 toimunud liikluskontrolli ajal ära. Nimetatud juhiluba anti üle juhilubasid väljastavale Saksamaa ametiasutusele.

21 Juhilubasid väljastav ametiasutus teatas 20. aprilli 2009. aasta kirjaga W. Hofmannile, et Tšehhi juhiluba ei anna talle õigust mootorsõidukite juhtimiseks Saksamaal. Kui ta ei ole nõus juhiloale sellekohase keelumärke kandmisega, tehakse otsus juhtimisõiguse äravõtmise kohta.

22 Pärast seda, kui W. Hofmann oli keeldunud asjaomast nõusolekut andmast, sedastas nimetatud ametiasutus oma 15. juuli 2009. aasta otsuses, et kaebuse esitajale väljastatud Tšehhi B-kategooria juhiluba ei anna õigust mootorsõidukite juhtimiseks Saksamaa Liitvabariigi territooriumil, ja tegi korralduse kanda sellele juhiloale märge, et juhiluba ei kehti nimetatud territooriumil.

23 W. Hofmann esitas 13. augustil 2009 kaebuse Verwaltungsgericht Augsburgile (Augsburgi halduskohus), milles ta palus see otsus tühistada.

24 Verwaltungsgericht jättis 11. detsembri 2009. aasta otsusega kaebuse rahuldamata. Juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõte ei takista tegemast järeldust, et W. Hofmannil ei ole õigust kasutada Tšehhi juhiluba Saksamaa territooriumil, kuivõrd direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik kehtestab erandid nimetatud direktiivi artikli 2 lõikest 1. Artikli 11 lõike 4 teist lõiku ei pea tõlgendama kitsalt vastavalt direktiivi 91/439 artikli 8 lõikeid 2 ja 4 puudutavale Euroopa Kohtu praktikale, mis tuleneb 26. juuni 2008. aasta otsustest liidetud kohtuasjades C-329/06 ja C-343/06:

Wiedemann ja Funk (EKL 2008, lk I-4635), ning liidetud kohtuasjades C-334/06-C-336/06: Zerche jt (EKL 2008, lk I-4691). Kohtupraktikast tulenevate erandite kohaldamine oleks vastuolus direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teises lauses kehtestatud range keeluga tunnustada juhiloa kehtivust, kui selles artiklis ette nähtud tingimused on täidetud. Tõhus võitlus „juhiloaturismiga", mis on ka nimetatud direktiivi üks eesmärke, eeldab aga, et pärast Saksamaa juhiloa äravõtmist ei ole võimalik mööda minna Saksamaal kehtivatest võrdlemisi rangetest juhtimissobivust reguleerivatest õigusnormidest.

25 Apellatsioonkaebuses, millele Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Baieri kõrgem halduskohus) andis menetlusloa, palus W. Hofmann sisuliselt tühistada Verwaltungsgericht Augsburgi otsus ja juhilubasid väljastava pädeva ametiasutuse 15. juuli 2009. aasta otsus, märkides, et kõigepealt tekib küsimus, kas direktiivi 2006/126/EÜ artikli 11 lõige 4 kuulub kohaldamisele teistes liikmesriikides väljastatud juhilubade suhtes, mis – nagu käesolevas asjas – on väljastatud 19. jaanuaril 2009 või hiljem. Alles seejärel tekib järgmine küsimus, kas käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud Euroopa Kohtu praktika on kohaldatav selle direktiivi 19. jaanuaril 2009 jõustunud sätete suhtes.

26 Kuna Bayerischer Verwaltungsgerichtshofil on kahtlusi selles osas, kas direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 suhtes kohaldada direktiivi 91/439 artikli 1 lõiget 2 ning artikli 8 lõikeid 2 ja 4 puudutavat Euroopa Kohtu praktikat, otsustas ta kohtuliku arutamise peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [direktiivi 2006/126] artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast oma territooriumil sellise juhiloa kehtivust, mille teine liikmesriik on isikule, kellelt on juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud, väljastanud pärast asjaomasele isikule uue juhiloa taotlemiseks määratud keeluaja möödumist, kui juhiloa väljastamise ajal oli isiku alaline elukoht väljastavas liikmesriigis?"

Menetlus Euroopa Kohtus

27 Euroopa Kohtusse 13. septembril 2011 saabunud kirjas teavitab eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohut, et Amtsgericht Memmingeni 5. aprilli 2011. aasta otsusega kohaldati W. Hofmanni suhtes lõplikku juhiloa äravõtmise meedet ning et nimetatud juhiloa tagastamiseks määrati talle aasta ja kuue kuu pikkune keeluaeg. Nimetatud kohus on seisukohal, et isegi kui seetõttu on ära langenud vajadus teha otsus juhilubasid väljastava pädeva ametiasutuse 15. juuli 2009. aasta otsuses juhilubade väljastamise kohta sisalduva järelduse osas, vastavalt millele ei andnud W. Hofmanni Tsehhi juhiluba õigust juhtida mootorsõidukit Saksamaa territooriumil, on Euroopa Kohtu eelotsus selles küsimuses jätkuvalt vajalik.

28 Tegelikult, ühelt poolt esitas W. Hofmanni esindaja kohtuprotsessis oma kliendi süüdimõistmise peale nõude, et Verwaltungsgericht Augsburgi otsus muudetaks ja tuvastataks selle 15. juuli 2009. aasta otsuse ebaseaduslikkus. Et eelotsusetaotluse esitanud kohus saaks lahendada nimetatud otsuse ebaseaduslikkuse küsimuse, on vaja, et Euroopa Kohus vastaks eelotsuse küsimusele. Teiselt poolt on W. Hofmanni algatatud menetlus vaid üks paljudest, mille lahendus sõltub Euroopa Kohtu vastusest sellele küsimusele.

Eelotsuse küsimuse analüüs

29 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2006/126 artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et pärast teises liikmesriigis väljastatud juhiloa omaniku suhtes uue juhiloa taotlemiseks määratud keeluaja möödumist ja isegi siis, kui viimase territooriumil alalise elukoha tingimus on täidetud, on liikmesriik kohustatud sellise juhiloa kehtivuse tunnustamisest keelduma, kui nimetatud juhiloa omanikult on esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud tema eelmine juhiluba.

Esialgsed märkused

30 Esmalt tuleb kindlaks määrata, kas direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 ja artikli 11 lõike 4 teine lõik on põhikohtuasja asjaolude suhtes kohaldatav.

31 W. Hofmann leiab, et direktiivi 2006/126 artikli 16 lõikest 2 ja artikli 13 lõikest 2, mille kohaselt enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi selle direktiivi sätteid, tuleneb, et selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu jõustumise kuupäevaks oli kinnitatud 19. jaanuar 2013.

32 Euroopa Komisjon ja Saksamaa valitsus seevastu on seisukohal, et direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 ja artikli 11 lõike 4 teine lõik on põhikohtuasja asjaolude suhtes kohaldatavad. Komisjon rõhutab eelkõige seda, et kõnealune direktiiv jõustus 19. jaanuaril 2007 ning käesoleva kohtuasja raames on määravaks teguriks Tšehhi juhiloa väljastamine 19. jaanuaril 2009. Saksamaa valitsus märgib omalt poolt veel seda, et nimetatud direktiivi artikli 13 lõikega 2 ei ole vastuolus sama direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamine enne 19. jaanuari 2013 väljastatud juhilubade suhtes. See järeldub muu hulgas asjaolust, et viimati nimetatud säte on direktiivi 2006/126 artikli 18 teise lõigu kohaselt kohaldatav alates 19. jaanuarist 2009. Nimetatud direktiivi artikkel 13 on aga selle direktiivi artikli 16 lõigete 1 ja 2 järgi kohaldatav alates 19. jaanuarist 2013. Saksamaa Liitvabariik ei ole nimetatud direktiivi artikli 13 lõiget 2 ka nõuetekohaselt üle võtnud.

33 Selles osas tuleb märkida, et kuigi direktiiv 91/439 muutub kehtetuks alles alates 19. jaanuarist 2013, on direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 ja artikli 11 lõige 4 selle direktiivi artikli 18 teise lõigu kohaselt kohaldatavad alates 19. jaanuarist 2009 (vt 1. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-467/10: Akyüz, punkt 31).

34 Eelotsusetaotlusest tuleneb, et W. Hofmanni 19. jaanuaril 2009 saadud Tšehhi juhiluba võeti Saksamaa politsei poolt ära 25. märtsil 2009 ning juhilubasid väljastavad pädevad ametiasutused teavitasid asjaomast isikut 20. aprilli 2009. aasta kirjas sellest, et nimetatud juhiluba ei anna õigust mootorsõiduki juhtimiseks Saksamaal. Nimetatud ametiasutused tegid seejärel 15. juuli 2009. aasta otsusega korralduse kanda sellele juhiloale märge, et juhiluba ei kehti Saksamaa territooriumil.

35 Siit järeldub, et direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 ja artikli 11 lõige 4 on põhikohtuasja asjaolude suhtes *ratione temporis* kohaldatavad.

36 W. Hofmanni argument, mille kohaselt direktiivi 2006/126 artikli 13 lõige 2 sisuliselt takistab selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamist, ei saa seda järeldust ümber lükata.

37 Peale direktiivi 2006/126 artikli 18 teises lõigus viidatud sätete, mille hulka kuulub ka selle direktiivi artikli 11 lõige 4, on selle direktiivi muud sätted, ja eelkõige selle artikkel 13, vastavalt nimetatud direktiivi artikli 17 esimesele lõigule kohaldatavad alles alates 19. jaanuarist 2013.

38 Lisaks – nagu märgib ka Saksamaa valitsus –, kui direktiivi 2006/126 artikli 13 lõiget 2 tuleks tõlgendada nii, et enne 19. jaanuari 2013 väljastatud juhiluba ei võeta üldiselt ära ning selle suhtes ei kohaldata mingeid piiranguid, siis ei oleks enam võimalik kohaldada selle direktiivi artikli 11 lõiget 4, mille kohta sama direktiivi artikli 18 teine lõik näeb siiski sõnaselgelt ette kohaldamise alates 19. jaanuarist 2009.

39 Igal juhul, nagu märkis Saksamaa valitsus, näitab artikli 13 paigutus direktiivi 2006/126 sätete hulgas seda, et selle artikli 13 lõige 2 viitab mitte juhiloa piiramisele, peatamisele või äravõtmise meetmetele, vaid üksnes õigustele, mis on saadud konkreetse kategooria sõidukite juhtimiseks.

40 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 35 märkinud, kehtestab direktiiv 2006/126 ühtse ühenduse juhiloamudeli, mille eesmärk on asendada erinevad liikmesriikides kehtivad juhiload. Selles suhtes kehtestab ja määratleb nimetatud direktiivi artikkel 4 erinevad juhiloa kategooriad, millega liikmesriigid, kes igaüks on määratlenud oma riigi juhiloakategooriad, peavad kehtestama vastavuse.

41 Niisiis, direktiivi 2006/126 artikli 13 „Ühenduse ja kolmandate riikide juhiloamudelite vastavus" eesmärk on üksnes lahendada enne selle direktiivi rakendamist omandatud õiguste ja selles direktiivis määratletud erinevate juhiloakategooriate vastavuse küsimus.

42 Seda analüüsi kinnitab ka direktiivi 2006/126 ettevalmistavate materjalide uurimine, millest ilmneb – nagu ka kohtujurist on oma ettepaneku punktis 37 märkinud –, et selle direktiivi artikli 13 lõige 2 lisati Euroopa Parlamendi algatusel, kes põhjendas selle sätte lisamist, täpsustades, et endiste juhilubade vahetamine ei tohi mitte mingil juhul tuua kaasa omandatud õiguste kaotamist või piiramist erinevate sõidukikategooriate juhtimisõiguse osas.

Euroopa Kohtu vastus

43 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt näeb direktiivi 91/439 artikli 1 lõige 2 ette liikmesriikide väljastatud juhilubade vastastikuse tunnustamise ilma ühegi formaalsuseta. See säte paneb viimastele selge ja täpse kohustuse, mis ei jäta selle kohustuse täitmiseks võetavate meetmete osas mingisugust kaalutlusruumi (vt eelkõige 19. veebruari 2009. aasta otsus kohtuasjas C-321/07: Schwarz, EKL 2009, lk I-1113, punkt 75; 19. mai 2011. aasta otsus kohtuasjas C-184/10: Grasser, EKL 2011, lk I-4057, punkt 19, ja eespool viidatud kohtuotsus Akyüz, punkt 40).

44 Nagu Euroopa Kohus on eespool viidatud kohtuotsuse Akyüz punktis 40 juba sedastanud, kehtib sama ka direktiivi 2006/126 artikli 2 lõike 1 kohta, mille sõnastus on identne direktiivi 91/439 artikli 1 lõike 2 omaga.

45 Lisaks on Euroopa Kohus teise võimalusena leidnud, et väljastav liikmesriik peab kontrollima, kas liidu õigusega kehtestatud miinimumnõuded, eelkõige direktiivi 91/439 artikli 7 lõikes 1 ette nähtud nõuded seoses elukoha ja juhtimissobivusega on täidetud, ja sellest lähtudes, kas juhiloa väljastamine on õigustatud (vt eespool viidatud kohtuotsused Schwarz, punkt 76, ning Grasser, punkt 20).

46 Kui ühe liikmesriigi ametiasutus on vastavalt direktiivi 91/439 artikli 1 lõikele 1 juhiloa väljastanud, ei ole teistel liikmesriikidel õigust kontrollida, kas nimetatud direktiivis ette nähtud juhiloa väljastamise tingimused on täidetud. Teise liikmesriigi väljastatud juhiloa omamist tuleb käsitada tõendina selle kohta, et nimetatud juhiloa omanik vastas nendele tingimustele juhiloa väljastamise päeval (vt eespool viidatud kohtuotsused Schwarz, punkt 77, ja Grasser, punkt 21).

47 Need kaalutlused on täielikult ülekantavad direktiiviga 2006/126 sisse viidud süsteemile, kus liikmesriikides väljastatud juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõtet rõhutatakse identselt direktiivi 91/439 sõnastusega, nagu ilmneb ka käesoleva kohtuotsuse punktist 44.

48 Euroopa Kohus on direktiivi 91/439 osas siiski leidnud, et selle artikli 1 lõikega 2, artikli 7 lõike 1 punktiga b ning artikli 8 lõigetega 2 ja 4 ei ole vastuolus see, kui vastuvõttev liikmesriik keeldub oma territooriumil tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiluba, kui mitte vastuvõtva liikmesriigi andmete põhjal, vaid juhiloale kantud märgete või muu väljastanud liikmesriigilt saadud vaieldamatu teabe alusel on tõendatud, et juhiloa väljastamise ajal ei olnud täidetud selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punktis b sätestatud alalise elukoha tingimus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Wiedemann ja Funk, punkt 72, ning Grasser, punkt 33). Samuti tuleb märkida, et Euroopa Kohtu sedastuse kohaselt ei ole selles osas tähtsust asjaolul, et vastuvõttev liikmesriik ei ole nimetatud juhiloa omaniku suhtes kohaldanud ühtki meedet kõnealuse direktiivi artikli 8 lõike 2 tähenduses (vt eespool viidatud kohtuotsus Grasser, punkti 33).

49 Teisalt on Euroopa Kohus väljendanud seisukohta, et direktiivi 91/439 artikli 1 lõikega 2 ja artikli 8 lõikega 4 ei ole vastuolus see, kui liikmesriik keeldub tunnustamast isiku – kellelt on selle riigi territooriumil juhiluba ära võetud ja kellel on keelatud teatud aja jooksul uut juhiluba taotleda – uut juhiluba, mille teine liikmesriik on väljastanud niisugusel keeluajal (eespool viidatud kohtuotsused Wiedemann ja Funk, punkt 65; Schwarz, punkt 83, ning 3. juuli 2008. aasta määrus kohtuasjas C-225/07: Möginger, punkt 38).

50 Euroopa Kohus on selles osas asunud seisukohale, et liikmesriik ei saa seevastu tugineda nimetatud artikli 8 lõikele 4 selleks, et määramata ajaks keelduda tunnustamast sellise juhiloa kehtivust, mille on isikule, kellelt selle liikmesriigi poolt väljastatud juhiluba on ära võetud või kehtetuks tunnistatud, väljastanud mõni teine liikmesriik hiljem, st pärast keeluaja möödumist (vt selle kohta 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas Kapper, EKL 2004, lk I-5205, punkt 76; eespool viidatud kohtuotsused Wiedemann ja Funk, punkt 63, ja Schwarz, punkt 85; ning 6. aprilli 2006. aasta määrus kohtuasjas C-227/05: Halbritter, punkt 28).

51 Seega, kui isikult on ühes liikmesriigis juhiluba ära võetud, siis direktiivi 91/439 artikli 8 lõige 4 ei võimalda põhimõtteliselt sel liikmesriigil keelduda tunnustamast niisuguse juhiloa kehtivust, mille on sellele isikule väljastanud mõni teine liikmesriik hiljem, pärast uue juhiloa taotlemise keeluaja möödumist (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Kapper, punkt 76; Wiedemann ja Funk, punkt 64; Schwarz, punkt 86, ning eespool viidatud määrused Halbritter, punkt 27, ja Möginger, punkt 44).

52 Arvestades sõnastuse erinevust direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 ja sellele vastava direktiivi 2006/126 sätte ehk artikli 11 lõike 4 vahel, tuleb kindlaks määrata, kas neid kahte sätet tulebki erinevalt tõlgendada, mistõttu käesoleva kohtuotsuse punktides 48–51 esile toodud Euroopa Kohtu praktikast tulenevad tingimused direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 kohaldamiseks ei saaks olla kohaldatavad niisuguses olukorras nagu W. Hofmanni oma, mida reguleerib direktiiv 2006/126.

53 Tegelikult, kuigi direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 esimene lõik näeb ette, et liikmesriik võib keelduda ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest sellise isiku puhul, kelle suhtes tema territooriumil kohaldatakse sõidukijuhtimise õiguse piiramist, peatamist, äravõtmist või tühistamist, sätestab direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik omakorda, et „[l]iikmesriik keeldub tunnustamast ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust sellise isiku puhul, kelle juhiluba on nimetatud teise liikmesriigi territooriumil piiratud, peatatud või ära võetud". Seega, viimase sätte sõnastus kohustab nüüdsest liikmesriike niisuguse juhiloa tunnustamisest keelduma, samas kui direktiivi 91/439 artikli 8 lõige 4 jätab neile selles osas kaalutlusruumi.

54 Selles osas leiab W. Hofmann, et kasutatud terminite samasusest võib lihtsalt tuletada, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõige 4 sisaldab samu erandeid juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõttest kui need, mis juba kehtivad direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 alusel, nagu Euroopa Kohus seda on tõlgendanud. Kuna direktiivi 91/439 artikli 1 lõikes 2 ja direktiivi 2006/126 artikli 2 lõikes 1 sisalduv juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõtte sõnastus on jäänud muutumatuks, siis ei ole mingit põhjust, miks seda põhimõtet käsitlev kohtupraktika peaks muutuma. Asjaolu, et piirati liikmesriikide kaalutlusruumi teises liikmesriigis väljastatud juhilubade tunnustamisest keeldumisel, ei mõjuta direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 kohaldamise tingimusi.

55 Ka komisjon leiab, et kuigi uued sätted ei jäta liikmesriikidele enam kogu pädevust juhilubade vastastikusest tunnustamisest keeldumiseks, vaid panevad neile kohustuse keelduda juhul, kui niisuguse keeldumise tingimused on täidetud, ei ole muutunud varasematest sätetest tulenevad tingimused, mille alusel võis – või nüüdsest on kohustuslik – juhiloa tunnustamisest keelduda. Selle institutsiooni sõnul ei saa direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 sõnastusest järeldada, et Euroopa Kohtu asjakohased otsused, mis puudutavad direktiivi 91/439 alusel kehtivaid tingimusi, aeguksid. Kuigi kõik direktiivi 2006/126 ettevalmistavad materjalid asetavad rõhu äsja loodud kohustusele juhiluba mitte väljastada ja mitte tunnustada, ei ole kuskil viidatud muudatusele juhiloa väljastamata või tunnustamata jätmise meetme aluseks olevates tingimustes.

56 Kui see oleks teisiti, saaks liidu kodanikule juhiluba väljastada vaid selles liikmesriigis, kus see juhiluba on varem piiratud, peatatud või ära võetud, ning seda ilma ajaliste piiranguteta niisugusele piiramisele.

57 Freistaat Bayern on seevastu seisukohal, et nimetatud tingimused tulenevad direktiivi 91/439 alusel kujundatud Euroopa Kohtu praktikast ning et see kohtupraktika kehtib nüüd vaid enne 19. jaanuari 2009 väljastatud juhilubade suhtes.

58 Lisaks, erinevalt direktiivi 91/439 artikli 8 lõikest 4 paneb direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimene lõik liikmesriigile kohustuse – jätmata talle sealjuures mingit kaalutlusruumi – keelduda uue juhiloa väljastamisest nendele isikutele, kelle suhtes on teises liikmesriigis kohaldatud piiramise, peatamise või äravõtmise meedet.

59 Freistaat Bayern järeldab sellest, et direktiivi 91/439 artikli 8 lõiget 4 puudutavat Euroopa Kohtu praktikat ei saa üle kanda direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimesele ja teisele lõigule. Tema sõnul tuleneb viimati nimetatud direktiivist, et kui liikmesriik keeldub tunnustamast asjaomasele isikule teises liikmesriigis väljastatud juhiluba, kuna tema territooriumil on see juhiluba piiratud, peatatud või ära võetud, siis keeldub see liikmesriik tunnustamast akti, mis on vastuolus liidu õigusega. Tegelikult, vastavalt direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimesele lõigule ei olnud sellel teisel liikmesriigil õigust juhiluba väljastada. Selle direktiivi artikli 11 lõige 4 on seega nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 suhtes *lex specialis* ja paneb liikmesriikidele kohustuse keelduda tunnustamast juhiluba, mis ei ole liidu õigusega kooskõlas väljastatud.

60 Direktiivi 2006/126 ettevalmistavad materjalid kinnitavad seda analüüsi. Selle direktiivi artikli 11 lõike 4 esimese ja teise lõigu sõnastus tuleneb Euroopa Parlamendi transpordi- ja turismikomisjoni muudatusettepanekust, mille ilmselge eesmärk oli reageerida eespool viidatud kohtuotsusele Kapper, ning vastata sellele seadusloome kaudu.

61 Saksamaa valitsus rõhutab omakorda, et sõnastusest lähtuvalt ei viita direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik ühelegi võimalikule rikkumisele seoses alalise elukoha tingimusega juhiloa väljastanud liikmesriigi territooriumil, ega ka uue juhiloa taotlemiseks kehtestatud võimaliku keeluaja möödumisele. Kuigi kasutati oleviku aega selle sätte prantsusekeelses („à une personne dont le permis de conduire *fait* l'objet, sur son territoire, d'une restriction, d'une suspension ou d'un retrait") ja inglisekeelses versioonis („to a person whose driving licence *is* restricted, suspended or withdrawn in the former State's territory"), võimaldab nimetatud sätte sõnastus seda täielikult kohaldada isiku suhtes, kelle juhiluba on Saksamaa õiguse alusel ära võetud ja kelle suhtes kohaldatud ajutine keeluaeg uue juhiloa taotlemiseks on möödunud. Juhul kui Saksamaa juhiluba ei ole veel nimetatud isikule tagastatud, kehtib viimase suhtes endiselt „juhiloa äravõtmine".

62 Selliste kohaldamistingimuste lisamine, mida ei ole direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teises lõigus sõnaselgelt ette nähtud, ei saa Saksamaa valitsuse sõnul olla põhjendatud selle sätte „kitsa tõlgendamisega". Üht sätet ei saa selliselt tõlgendada pelgalt seetõttu, et käesoleval juhul sisaldab see erandit juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõttest vastavalt nimetatud direktiivi artikli 2 lõikele 1.

63 Saksamaa valitsus lisab, et liikmesriigil lasuv kohustus keelduda direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teises lõigus loetletud juhtudel juhiloa kehtivust tunnustamast võimaldab tagada liiklusohutust ja kaitsta seeläbi õigust elule, isikupuutumatusele ja omandile, vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitele 2, 3 ja 17, mis on sama õigusliku väärtusega kui põhiõigused, millele aitab kaasa direktiivi 2006/126 artikli 2 lõikes 1 viidatud vastastikuse tunnustamise põhimõte.

64 Nimetatud valitsus on veel arvamusel, et selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kujunemislugu viitab sellele, et tema autorid soovisid anda uuesti eesõiguse püüdlustele süvendada võitlust „juhiloaturismiga" ja tugevdada seeläbi liiklusohutust, võrreldes vastastikuse tunnustamisega, mida toetab vaba liikumise mõiste, mis senini kehtis Euroopa Kohtu praktikas. Nimetatud direktiivi vastuvõtmisel osalenud asutuste hüpoteetiline tahe panna selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamine sõltuvusse alalise elukoha tingimusest juhiloa väljastanud liikmesriigi territooriumil, või uue juhiloa taotlemise keeluaja möödumisest, ei ole seevastu üldse asjassepuutuv.

65 Selles osas tuleb siiski asuda seisukohale, et erinevus direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 ja direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 sõnastuses ei ole selline, mis seaks kahtluse alla tingimused, mis Euroopa Kohus on sedastanud oma kohtupraktikas ning mille kohaselt juhilubade vastastikusest tunnustamisest võis keelduda direktiivi 91/439 sätete alusel, ja mida nüüdsest peab tegema direktiivi 2006/126 sätete alusel.

66 Tegelikult, kui välja arvata varasema lihtsa tunnustamata jätmise õiguse muundumine kohustuseks ja erinevuse kehtestamine ühelt poolt piiramise, peatamise ja äravõtmise ning teiselt poolt kehtetuks tunnistamise vahel, siis ei ole direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teise lõigu sõnastust sisuliselt muudetud võrreldes direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 esimese lõiguga.

67 Kuigi vastab tõele, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teise lõigu teatavad keeleversioonid ja eelkõige selle saksakeelne versioon („einer Person [...], deren Führerschein [...] eingeschränkt, ausgesetzt oder entzogen *worden ist*") on sõnastatud nii, et need ei välista, et selles sättes viidatud meetmete mõju on lõppenud, ei muuda see siiski tõsiasja, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik väljendab paljudes teistes keeleversioonides, nagu näiteks prantsuse ja inglise keeles („à une personne dont le permis de conduire *fait* l'objet, sur son territoire, d'une restriction, d'une suspension ou d'un retrait" ja „to a person whose driving licence *is* restricted, suspended or withdrawn in the former State's territory") väljendavad ideed, mille kohaselt selleks, et liikmesriigil oleks kohustus keelduda sellisele isikule, kelle juhiloa suhtes kohaldatakse liikmesriigis mõnda neist meetmetest, väljastatava juhiloa tunnustamisest, peavad nimetatud meetmed olema jõus sellele isikule juhiloa väljastamise hetkel.

68 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa liidu õiguse sätte sõnastus, mida kasutatakse ühes keeleversioonis, olla selle sätte tõlgendamise ainuke alus ja sellele keeleversioonile ei saa tõlgendamisel anda eelist muude keeleversioonide ees (vt eelkõige 3. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-187/07: Endendijk, EKL 2008, lk I-2115, punkt 23; 9. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-239/07: Sabatauskas jt, EKL 2008, lk I-7523, punkt 38, ja 5. mai 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-230/09 ja C-231/09: Kurt ja Thomas Etling jt, EKL 2011, lk I-3097, punkt 60). Teisalt tuleb liidu õigusakti erinevaid keeleversioone tõlgendada ühetaoliselt, ning seega juhul, kui keeleversioonid üksteisest erinevad, peab kõnealust normi tõlgendama vastavalt selle normistiku üldisele ülesehitusele ja eesmärgile, mille osa see säte on (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Endendijk, punkt 24; 29. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-340/08: M jt, EKL 2010, lk I-3913, punkt 44, ja eespool viidatud kohtuotsus Kurt ja Thomas Etling jt, punkt 60).

69 Igal juhul tuleb nentida, et direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 esimese lõigu saksakeelne versioon kasutab mineviku aega („einer Person [...], auf die [...] eine der in Absatz 2 genannten Maßnahmen angewendet *wurde*"), ilma et see asjaolu oleks takistanud Euroopa Kohut järeldamast, et liikmesriik ei saa sellele sättele tugineda, kui isiku puhul, kelle suhtes tema territooriumil on kehtestatud niisugune juhiloa äravõtmise meede, keeldutakse määramata ajaks tunnustamast igasuguse juhiloa kehtivust, mille hiljem võib talle olla väljastanud mõni teine liikmesriik.

70 Kuigi teatavatest direktiivi 2006/126 ettevalmistavatest materjalidest nähtub, et liidu seadusandja soovis tugevdada võitlust nn „juhiloaturismiga", muundades teises liikmesriigis väljastatud juhiloa tunnustamata jätmise õiguse kohustuseks, et tagada piiramise, peatamise ja äravõtmise meetmete vastastikune tunnustamine, siis ettevalmistavatest materjalidest seevastu ei ilmne, et kahtluse alla on seatud Euroopa Kohtu praktikas väljakujundatud tingimused, mille korral liikmesriik saab – või selle direktiivi puhul on kohustatud – teises liikmesriigis väljastatud juhiluba mitte tunnustada.

71 Lisaks on Euroopa Kohus korduvalt meenutanud, et direktiivi 91/439 artikli 8 lõikes 4 ette nähtud õigus kujutab endast erandit juhilubade vastastikuse tunnustamise üldpõhimõttest ja seetõttu tõlgendatakse seda kitsalt (vt eelkõige 20. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-1/07: Weber, EKL 2008, lk I-8571, punkt 29; eespool viidatud kohtuotsus Schwarz, punkt 84, ja 2. detsembri 2010. aasta määrus kohtuasjas C-334/09: Scheffler, EKL 2010, lk I-12379, punkt 63). See järeldus on direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teises lõigus esineva kohustuse suhtes tänaseni kehtiv. See kohustus kujutab endast samuti erandit juhilubade vastastikuse tunnustamise üldpõhimõttest, mida kinnitab nimetatud direktiivi artikli 2 lõige 1.

72 On tähtis lisada, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimene ja teine lõik eristavad sellise isiku juhiloa võimalikku väljastamist ja tunnustamist, kelle juhiluba on teises liikmesriigis piiratud, peatatud või ära võetud. Kui see eristus välja arvata, siis on esimene ja teine lõik sarnaselt sõnastatud. Seega,

kui direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et see säte näeb ette liikmesriigi kohustuse mitte tunnustada juhiluba, mis teises liikmesriigis on väljastatud isikule, kelle juhiluba on esimeses liikmesriigis piiratud, peatatud või ära võetud, siis tuleb sarnast tõlgendamist järgida ka selle direktiivi artikli 11 lõike 4 esimese lõigu puhul, mis näeb niisiis ette kohustuse niisugusele isikule juhiluba mitte väljastada.

73 Selles osas tuleneb direktiivi 2006/126 ettevalmistavatest materjalidest, et liidu seadusandja tahe seisnes juhilubade ühtsuse põhimõtte tugevdamises ja selle vältimises, et isik, kelle juhiluba on liikmesriigis piiratud, peatatud või ära võetud, võiks saada juhiloa teises liikmesriigis või et niisugust juhiluba võiks tunnustada (vt selle kohta 21. oktoobri 2003. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv EÜ juhilubade kohta (uuestisõnastamine), KOM(2003) 621 lõplik, esitaja: komisjon, lk 6).

74 Siiski ei järeldu sellest, et isik, kelle juhiluba on ühes liikmesriigis piiratud, peatatud või ära võetud, ei saaks kunagi taotleda uut juhiluba teises liikmesriigis, isegi pärast uue juhiloa taotlemiseks kehtestatud ajutise keeluaja möödumist, mis vajadusel selles esimeses liikmesriigis niisuguse meetmega kaasnes.

75 Direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teise lõigu tõlgendus, mida soovitavad Freistaat Bayern ja Saksamaa valitsus, viiks selleni, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimese lõigu alusel kehtestatakse alaline ja mitte ajaliselt piiratud keeld liikmesriigi poolt uue juhiloa väljastamisele sellisele isikule, kelle juhiloa suhtes on kunagi varem teises liikmesriigis kohaldatud piiramise, peatamise või äravõtmise meedet.

76 Selles kontekstis tuleb meenutada, et tulenevalt direktiivi 91/439 artikli 7 lõike 1 punktist b ja direktiivi 2006/126 artikli 7 lõike 1 punktist e võib juhiloa väljastada ainult liikmesriik, mille territooriumil on loa taotleja alaline elukoht. Ainus võimalus, kuidas isik, kelle juhiluba on ühes liikmesriigis ära võetud ja kes on seejärel oma elukoha viinud üle teise liikmesriiki, saab uue juhiloa kooskõlas direktiividega 91/439 ja 2006/126, on siis, kui ta pöördub oma uue elukoha liikmesriigi pädevate ametiasutuste poole.

77 Direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 selline tõlgendus, et niisugune isik ei saa enam uue elukoha liikmesriigis taotleda juhiluba isegi pärast uue juhiloa taotlemise võimaliku keeluaja möödumist, viiks selleni, et takistatakse õigust liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada, mis liidu kodanikele on antud ELTL artikliga 21 ja mille kasutamist tahetakse direktiiviga 2006/126 hõlbustada.

78 Pealegi, nagu Euroopa Kohus on direktiivi 91/439 osas sedastanud, kui möönda, et liikmesriigil on õigus tugineda siseriiklikele õigusnormidele, et keelduda ajutiselt teise liimesriigi väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest, tähendaks see eitada juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõtet ennast, mis kujutab endast direktiiviga 2006/126 kehtestatud süsteemi alustala (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Kapper, punkt 77, ja eespool viidatud kohtumäärus Halbritter, punkt 28).

79 Siiski tuleb täpsustada, et kohtuistungil väitsid Freistaat Bayern ja Saksamaa valitsus sisuliselt seda, et selleks, et isik, kelle juhiluba on teises liikmesriigis ära võetud, võiks saada uue juhiloa mõnes teises liikmesriigis vastavalt direktiivile 2006/126 ning tema juhiluba võiksid teised liikmesriigid tunnustada, peab juhiloa väljastanud liikmesriik tegema koostööd juhiloa ära võtnud liikmesriigiga. Selle valitsuse sõnul peab see teine liikmesriik juhiloa väljastanud liikmesriiki teavitama nendest põhjustest, mis viisid selle äravõtmiseni, ning kontrollima, kas need põhjused on kadunud.

80 Selle argumendiga ei saa siiski nõustuda.

81 On selge, et direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 esimeses lõigus nüüdsest esinev kohustus eeldab liikmesriikide koostööd, eesmärgiga kontrollida ühelt poolt seda, kas juhiloa taotlejale on teises liikmesriigis juba juhiluba väljastatud, kui – nagu sätestab selle direktiivi artikli 7 lõike 5 punkt c – on

alust seda kahtlustada, ja teiselt poolt seda, kas nimetatud juhiloa taotleja suhtes ei kehti uue juhiloa taotlemise keeluaega, kui tema juhiluba on teises liikmesriigis ära võetud. Pealegi kinnitab nimetatud direktiivi artikkel 15 liikmesriikide vastastikuse abistamise ja teabe vahetamise vajadust.

82 Siiski, kui panna alalise elukoha liikmesriigi poolt juhiloa väljastamise tingimusena pädevatele ametiasutustele absoluutne kohustus süstemaatiliselt konsulteerida ja kontrollida, et juhiloa varasema äravõtmise põhjused on kadunud, nõuab see keerulise süsteemi loomist, mis võimaldaks kindlaks määrata, kas juhiloa taotleja suhtel ei ole üheski teises liikmesriigis kas või kaua aega varem kohaldatud juhiloa äravõtmise meedet. Igal juhul ei ole direktiiv 2006/126 niisugust süsteemi sõnaselgelt ette näinud. Kuigi Euroopa Liidu juhilubade võrgustik on oma olemuselt niisuguse süsteemi loomist hõlbustav, ei ole see võrgustik siiski veel operatiivne ega saa olla selles osas tõhus instrument, mis puudutab võimalikke juhilubade äravõtmise meetmeid, mis on teistes liikmesriikides kauges minevikus võetud.

83 Lisaks, isiku suhtes, kes esitab ühes liikmesriigis taotluse juhiloa saamiseks, võib kunagi varem mõnes teises liikmesriigis olla erinevatel põhjustel kohaldatud juhiloa äravõtmise meedet, eelkõige niisugustel põhjustel nagu põhikohtuasjas, kuid ka teiste liikluseeskirjade rikkumiste tõttu, olgu need kui väikesed tahes. Juhiloa äravõtmise teatavate põhjuste äralangemise uurimine võib osutuda raskestiteostatavaks, kuna direktiiv 2006/126 ei paku selles osas ühtki juhtnööri.

84 Selles kontekstis tuleb ühtlasi meenutada, et Euroopa Kohus on direktiivi 91/439 osas sedastanud, et vastuvõttev liikmesriik, kes kehtestab juhilubade väljaandmisele rangemad siseriiklikud nõuded, eelkõige pärast varasema juhiloa äravõtmist, ei saa teise liikmesriigi poolt hiljem väljastatud juhiloa tunnustamisest keelduda ainuüksi põhjusel, et niisuguse uue juhiloa omanik omandas selle loa siseriiklike õigusnormide alusel, mis ei näe ette samu nõudeid kui vastuvõttev liikmesriik (vt eespool viidatud kohtuotsus Wiedemann ja Funk, punkt 54). See tõlgendus kehtib ka direktiivi 2006/126 suhtes, mis nagu direktiiv 91/439 näeb ette vaid juhiloa väljastamise tingimusi käsitlevate siseriiklike õigusnormide minimaalse ühtlustamise (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Akyüz, punkt 53), ja mille alustalaks jääb, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 78, liikmesriikide väljastatud juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõte.

85 Järeldust, mille kohaselt Euroopa Kohtu praktikast tulenevad direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 esimese lõigu kohaldamise tingimused, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktides 48–51, on direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teise lõigu suhtes endiselt kohaldatavad, kinnitab ka direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt juhilubade kehtetuks tunnistamise suhtes kehtestatud erikord.

86 Tegelikult näeb see viimane säte sarnaselt direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 teisele lõigule ette, et liikmesriik võib keelduda juhiloa väljastamisest ka taotlejale, kelle juhiluba on teises liikmesriigis kehtetuks tunnistatud. Niisiis ei ole liikmesriik kohustatud keelduma.

87 Mitte ükski direktiivi 2006/126 säte ega ka selle direktiivi ettevalmistavad materjalid ei viita sellele, nagu kinnitasid kohtuistungil ka Freistaat Bayern, Saksamaa valitsus ja komisjon, et juhiloa kehtetuks tunnistamine oleks üksnes juhiloa väljastamise üks vormiküsimus. Lisaks ei saa välistada, et teatud liikmesriikides võib juhiloa kehtetuks tunnistamine olla juhtimissobivusega seotud meede, mis on karmim kui äravõtmine või peatamine, ning millega võib karistada eelkõige alkoholijoobes juhtimist, mis on käsitlusel põhikohtuasjas.

88 Seega oleks vastuoluline tõlgendada direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teist lõiku nii, et liikmesriigi poolt juhiloa piiramise, peatamise või äravõtmise korral ei oleks selle loa omanikul enam võimalik nimetatud direktiivi artikli 11 lõike 4 esimese lõigu alusel saada teises liikmesriigis juhiluba, samas kui niisugune võimalus on jätkuvalt olemas juhiloa kehtetuks tunnistamise korral.

89 Käesoleval juhul ilmneb eeltoodud järeldustest, et kuna W. Hofmannile Tšehhi ametiasutuste poolt 19. jaanuaril 2009 väljastatud juhiloaga oli nii, nagu selgub ka käesoleva kohtuotsuse punktidest 19 ja 20, siis pärast uue juhiloa taotlemiseks kehtestatud keeluaja möödumist, mis kaasnes asjaomase isiku juhiloa äravõtmise meetmega Saksamaal, ei olnud Saksamaa ametiasutustel õigust keelduda selliselt väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest.

90 Siiski on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne kontrollida käesoleva kohtuotsuse punktis 48 mainitud teabe alusel ja võttes arvesse kõiki tema menetluses oleva vaidluse asjaolusid (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Akyüz, punkt 75), kas W. Hofmanni alaline elukoht juhiloa saamise ajal oli Tšehhi Vabariigis. Kui see ei olnud nii, siis on Saksamaa ametiasutustel õigus keelduda selle juhiloa kehtivuse tunnustamisest. Selles osas tuleneb eelotsusetaotlusest, et see tugineb eeldusele, et juhiloa väljastanud liikmesriigi territooriumil alalise elamise tingimus oli täidetud.

91 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 2006/126 artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui liikmesriik keeldub tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiluba pärast nimetatud juhiloa omaniku suhtes uue juhiloa taotlemiseks määratud keeluaja möödumist ja isegi siis, kui viimase territooriumil alalise elukoha tingimus on täidetud, kui nimetatud juhiloa omanikult on tema eelmine juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud.

Kohtukulud

92 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta (uuestisõnastamine) artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui liikmesriik keeldub tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiluba pärast nimetatud juhiloa omaniku suhtes uue juhiloa taotlemiseks määratud keeluaja möödumist ja isegi siis, kui viimase territooriumil alalise elukoha tingimus on täidetud, kui nimetatud juhiloa omanikult on tema eelmine juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud.

Allkirjad